

Din surpriză în surpriză

E mult de când n-am mai fost la Operă; și n-am mai văzut nici o montare cu **Faust** de Gounod. Oricum, știu că uvertura (orice uvertură) se cântă cu cortina lăsată, de aceea sunt în stare să apreciez ideea regizorului Alexandru Tocilescu de a "mobila" vizual acest răstimp, înfățișându-ni-l pe Faust – un bătrân cocârjat, cu pas tremurător – în mijlocul laboratorului său de alchimist; gesturile și acțiunile i se cam repetă, dar imaginea moșneagului neputincios se fixează suficient de puternic pentru ca transformarea lui "la vedere" într-un bărbat în floarea vârstei, după încheierea pactului cu Mephisto, să producă în sală o mișcare de surpriză. Surpriza este, de alt-

fel, elementul-cheie al montării; pe ea se bazează scenografia (arh. Cătălin Ionescu-Arbore), combinând desfășurarea unor perspective ample cu detaliul caracterizant, pe ea se bazează coregrafia (Alexa Mezinescu), mai ales în actul preponderant dansant "Noaptea Walpurgiei", pe ea se bazează, firește, mizanscena, Tocilescu imaginând, de pildă, o adevărată ninsoare de frunze veștede în timpul uneia dintre ariile lui Faust, pe ea se bazează, în fine, interpretarea *actoricească* recomandată cântăreților, recomandare de care aceștia se achită, în general, cu succes. Și dacă, din punct de vedere muzical nu constituie surprize vocea plină, profundă a bas-baritonului Pompei Hărășteanu

(Mephisto) sau glasul tenorial agreabil, dar parcă insuficient încălzit al lui Florin Diaconescu (Faust), în schimb tânăra Doina Dimitriu (Margareta), lordache Basalic (Valentin, impresionând plăcut și ca prezență scenică) și mai cu seamă contratenorul Romeo Văsuț (Siebel) constituie noutăți pe care le poate "gusta" din plin chiar și spectatorul mai puțin priceput. Care se va bucura, de asemenea, ascultând sunetul curat al orchestrei dirijate de Răzvan Cemat și excelentul cor bărbătesc al Operei Naționale – o instituție căreia asocierea tradiției cu inovația (adusă, de regulă, de regizorii specializați în teatru) nu-i poate fi decât prielnică.

Alice Georgescu

Sda dans

Jerome Robbins Once Upon a Stage...

Jerome Robbins, unul dintre cei mai importanți coregrafi ai secolului XX, s-a stins în luna iulie a acestui an la New York.

Dacă pentru români numele său nu sună familiar, pentru Occident, și mai ales pentru S.U.A., contribuția sa la arta dansului rămâne fundamentală.

Născut în 1918 într-o familie de evrei ruși emigranți, a început să danseze târziu, o dată cu studiile universitare, adăugând la acestea studiul pianului, al vioarei și al teatrului. A fost dansator de clasic și contemporan, maestru de balet, director artistic, regizor de teatru (*Mother Courage*, printre altele), dar mai ales coregraf.

Creația sa a cuprins comedii muzicale, dar

și lucrări neo-clasice și moderne destinate teatrului de care și-a legat jumătate din viață: New York City Ballet. Majoritatea comedilor sale muzicale montate pe Broadway au devenit filme de succes: *On the Town* (transmis recent de TVR), *Peter Pan*, *Coliba unchiului Tom* ș.a., dar mai ales *West Side Story* ("oscarizat" de zece ori în 1962). În ele mișcarea e lizibilă, adesea ilustrativă, cu inserturi de pantomimă, gaguri și specularea scenografiei. Dintre baletele semnate de Robbins se mai dansează și azi *Nunta* de Stravinski, *Variațiunile Goldberg*, *Mama mea Gâsca* de Ravel, *Anotimpurile* de Vivaldi, piese compuse pe muzică clasică, de jazz sau contemporană.

Creațiile lui sunt impregnate de teatrali-

tate, scriitura e fluidă și nervoasă, stilul său e când ludic, când abstract, mai totdeauna liric. Deși timp de două decenii a împărțit direcția companiei New York City Ballet și a alternat premierele cu alt titan al dansului, George Balanchine, stilurile celor doi sunt distincte, la Robbins dominând un "eclectism bine temperat".

În 1989-'90, *Jerome Robbins' Broadway*, un show despre cariera sa, a triumfat la New York. Ultima lucrare importantă, o *Suită de dansuri* pe muzică de Bach, a fost montată pentru Barîșnikov în 1994.

După 60 de ani dedicați dansului, bărbosul cărunț, aflat într-un veșnic neastâmpăr, cu frunte boltită și ochi sfredelitori, și-a luat cu discreție rămas-bun și s-a retras să se odihnească... **Vivia Săndulescu**

Ives, Songs, în coregrafia lui Jerome Robbins

foto: Steven Caras

